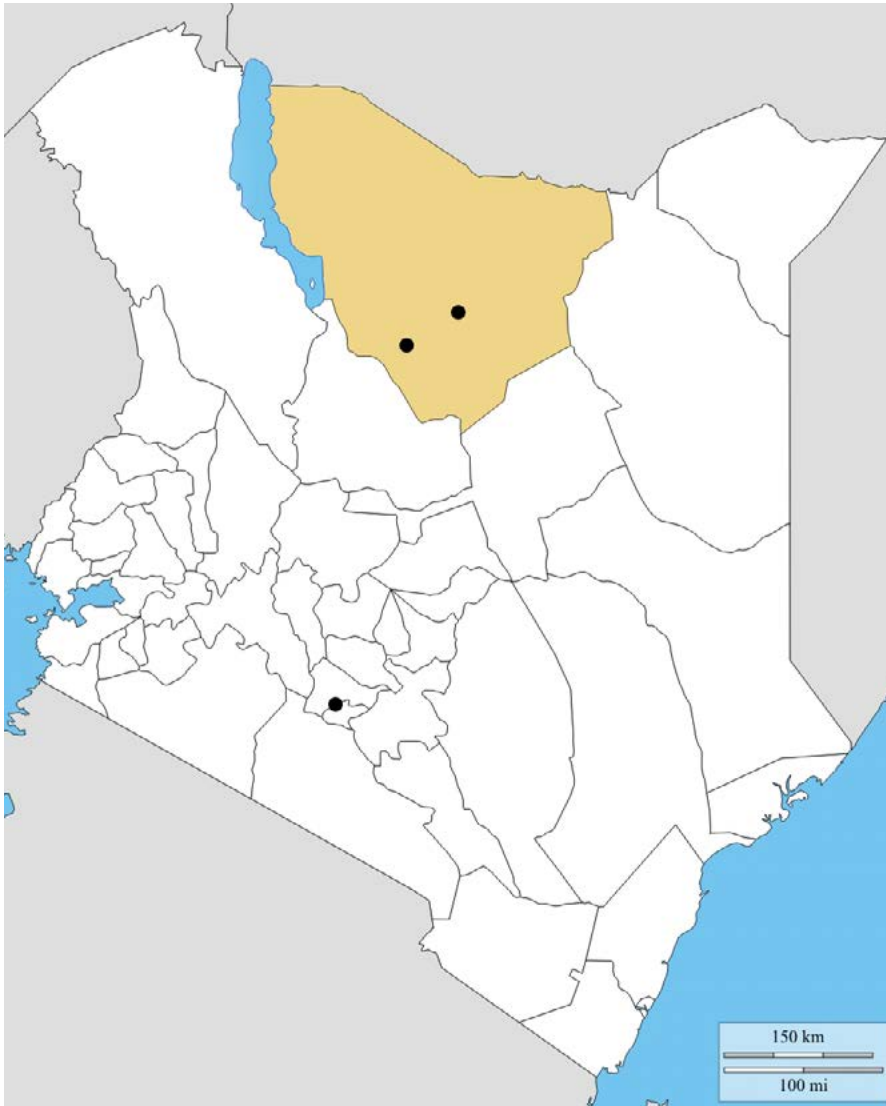

Pracovní listy

1. část

1. Spoznávame Keňu

Pomocou mapy, internetu, prvej časti brožúry a ďalších zdrojov doplň do slepej mapy nasledujúce informácie:

Nairobi – hlavné mesto

Marsabit – mesto a zároveň región, v ktorom žijú pastierske kočovné kmene

Korr – mesto, v ktorom funguje Saleziánske centrum a pôsobia tam misijné dobrovoľníčky Monika a Anka

Turkana – veľké slané jazero

Viktóriino jazero – najväčšie jazero v Afrike

Indický oceán

Susedné štáty – Tanzánia, Uganda, Južný Sudán, Etiópia, Somálsko

Zaujímavosti z Kene:

Úradné jazyky – svahilský, anglický

Národné motto – Harambee (Ťahajme za jeden povraz)

2. Slovensko – svahilský minislovník

Svahilčina je v Afrike druhým najrozšírenejším jazykom. Používa sa najmä v Keni, Tanzánii, Ugande, Mozambiku, Somálsku, Burundi, Rwande, Kongu (býv. Zair) a Zambii. Svahilčina sa vyslovuje rovnako ako sa píše. Výnimkou sú písmená „j“, ktoré sa vyslovuje ako „dž“, „ch“, ktoré sa vyslovuje ako „č“ a „w“, ktoré sa vyslovuje ako „u“.

Karibu – Vitajte

Jambo – Dobrý deň, Ahoj

Ulale salama – Dobrú noc

Kwaheri – Dovidenia

Hujambo – Teší ma

Hali ngani? – Ako sa máš?

Sijambo – Mám sa dobre

Ahsante – Ďakujem

Jina lako nani? – Ako sa voláš?

Jina langu ni... – Volám sa ...

Ndio – Áno

Hapana – Nie

Nisamehe – Prepáčte

Hakuna matata – Žiadny problém

Moja – Jeden

Mbili – Dva

Tatu – Tri

Nne – Štyri

Tano – Päť

Sita – Šesť

Saba – Sedem

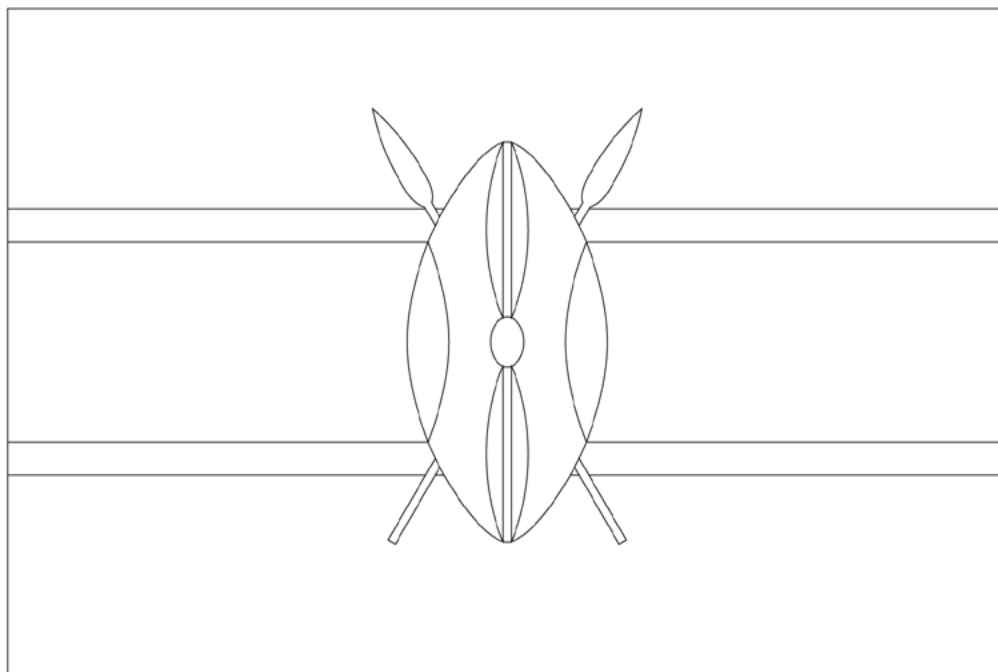
Nane – Osem

Tisa – Deväť

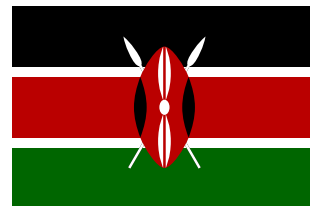
Kumi – Desať

3. Vyfarbi vlajku

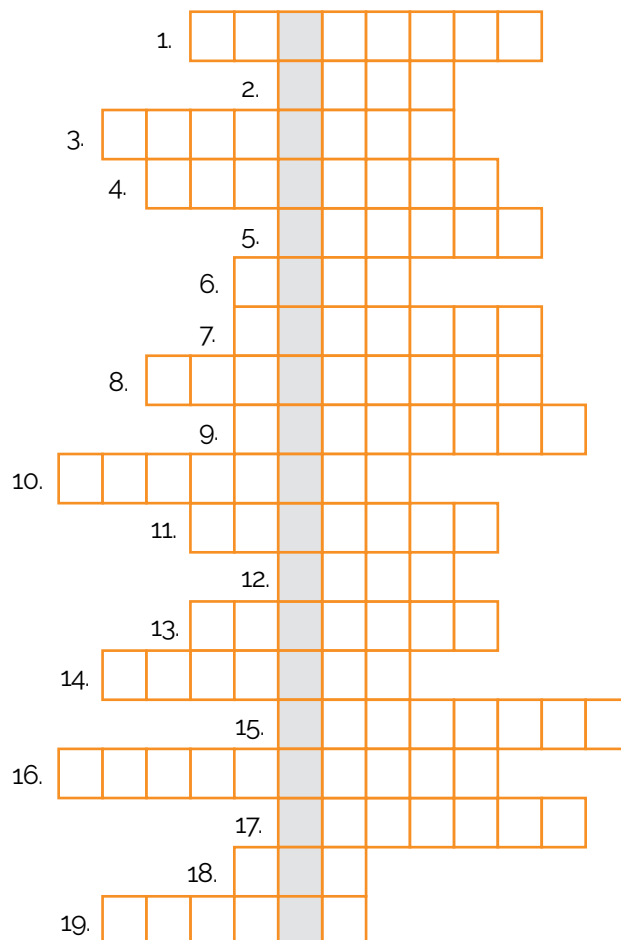

Zdroj: supercoloring.com

4. Tajnička

1. Väčšina mužov v Korre sú, odchádzajú so stádami na vzdialené miesta, kde je viac vody a trávy.
2. Ako sa nazýva mestečko, v ktorom majú saleziáni svoje centrum a odkiaľ píšu misijné dobrovoľnícky?
3. Čo znamená po svahilsky ULALE SALAMA?
4. Ako sa nazýva kraj na severe Kene, hraničiaci s jazerom Turkana, v ktorom sa nachádza aj mestečko Korr?
5. Mladí muži, ktorí chodievajú pásť stáda, sa volajú
6. Kto stavia v tradičných maňatách domy?
7. Ako sa nazýva veľké slané jazero na západe kraja Marsabit?
8. Aký je úradný jazyk v Keni okrem angličtiny?
9. Ako sa nazýva krajina susediaca s Keňou na juhu?
10. Ako sa nazýva krajina susediaca s Keňou na východe?
11. Ako sa nazýva krajina susediaca s Keňou na severe?
12. Aké pre nás nezvyčajné zvieratá pasú pastieri okrem kôz a dobytka?
13. Hlavné mesto Kene je
14. Ktorý oceán obmýva Keňu na juhovýchode?
15. Aké je národné heslo v svahilčine, ktoré znamená „Ťahajme za jeden povraz“?
16. Ako sa nazýva krajina susediaca s Keňou na severozápade?
17. Oblubená africká hra, pri ktorej sa premiestňujú kamienky v jamkách.
18. Koľko je po svahilsky TANO?
19. Ako sa nazýva krajina susediaca s Keňou na západe?

5. MANCALA zahrajme sa po africky

Mancala je staroveká hra pôvodne pochádzajúca z Afriky. V rôznych častiach Afriky si hru prispôbili a upravili. V Keni je rozšírená pod názvom Bao.

My vám prinášame tip na jednoduchšiu verziu hry, ktorej hrací plán si môžete nakresliť na papier A4 alebo stiahnuť z našej stránky www.tehlicka.sk.

Hra je pre dvoch hráčov a hrá sa na doske, ktorá je tvorená 14 jamkami. Avšak v mnohých chudobnejších oblastiach si hráči jednoducho vyhlbia jamky priamo do zeme. Každý hráč má 7 jamiek – 6 hracích a jednu mancalu, do ktorej zbiera kamene. Úlohou je nazbierať do mancaly viac kameňov, ako nazbiera súper.

Pravidlá hry

1. Na začiatku hry sa do 12 hracích jamiek vloží po 3 kamene.
2. Hráč, ktorý je na ťahu, vyberie jednu jamku. Zoberie z nej všetky kamene a v protismere hodinových ručičiek ich po jednej povkladá do ostatných jamôk, vynechá však súperovu mancalu.
3. Miesto, kam padne posledný kameň ovplyvňuje ďalší priebeh hry:
 - a. ak posledný kameň padne do niektorej hracej jamky, v ktorej už boli kamene, v hre pokračuje druhý hráč
 - b. ak posledný kameň padne do hráčovej mancaly, hráč ťahá ešte raz
 - c. ak posledný kameň padne do hráčovej hracej jamky, ktorá bola predtým prázdna, hráč „ukradne“ kamene z protiahlej súperovej jamky a dá ich k sebe do svojej mancaly. Do mancaly tiež dá posledný kameň.
4. Hra sa končí, ak niektorý z hráčov nazbiera viac ako polovicu kameňov v hre. Hra sa končí tiež v prípade, ak jeden z hráčov už nemá vo svojich hracích jamkách žiadne kamene. Vtedy hráč, ktorý ešte kamene má, ich presunie do svojho domčeka. Vyhráva ten, kto má na konci hry kameňov viac (môže nastať aj remíza).

Zdroj: africa.com, eddiem.com

6. Vyfarbovačka

Zdroj: ahappyvista.com

Vedeli ste, že...?

#2

... deti sú v Korre uvádzané do reality už od malička. Často pomáhajú matkám s nosením vody, tak, že bandasku s vodou kopú/kotúľajú pred sebou alebo ju ťahajú za sebou na drôte.

#3

... deti v Korre začínajú s učením zavčasu, už v škôlke, a to angličtinou, svahilčinou a matematikou.

#1

... pri zabijačke pomáhajú aj deti. Pri nedávnej oslave u saleziánov zabijali kozu a dospelym asistoval malý, asi 5-ročný chlapec.

#5

... ak počas nedeľnej svätej omše zaplače nejaké malé dieťa, často sa stane, že nepríde mama, ale jeho staršia sestra (niekedy len 5- či 6-ročná), ktorá ho zoberie von a utíši.

#4

... miestni miništranti sa musia popasovať s rozličnými úlohami. Napríklad priniesť do kostola ako obetný dar živú kozu. A viete si predstaviť, že tej sa tam asi veľmi nechce.

#6

... tu nedeľná omša trvá aj vyše dvoch hodín. Jeden africký salezián spomína, že pre neho bolo kultúrnym šokom, keď počas jeho štúdia v Taliansku zisťoval, že veriaci majú vyhradených 40 minút na svätú omšu a často aj 3 hodiny na jedenie.

#7

... je tu bežné, že malé dievčatá nosia na chrbte v šatke bábätká, svojich súrodencov. To by im u nás asi žiadna mamička nedovolila.

7. Vyrob si svoj vlastný africký náhrdelník

Potrebuješ: papierový tanier, nožnice, farby a fantáziu :)

1. krok

2. krok

3. krok

Inšpirácia

